

Тема:

Україна в геополітичних
планах країн Антанти і
Центральних держав.

Воєнні дії на території України в
1914—1917 рр.

**Світова війна — глобальне
протиборство коаліцій держав із
застосуванням
засобів збройного насильства,
що охоплює велику
частину країн світу.**

**Перша світова
війна — глобальний збройний
конфлікт, який розвивався перш
за все в Європі
від 28 липня 1914
до 11 листопада 1918 року.**

Військово-політичний блок —
закріплене відповідним
міжнародним договором об'
єднання держав, статутні
документи якого передбачають
спільні дії військового
характеру, зокрема для
підтримання міжнародного миру
і приборкування актів агресії
проти його членів.

Троїстий союз —
військово-політичний блок
Німеччини, Австро-Угорщини та
Італії, який склався в 1879–1882
рр. і був спрямований проти
Франції і Росії.

Антанта (від фр.— сердечна угода) — військово-політичне угруповання, основними членами якого були Велика Британія, Франція та Росія.

ТРОЇСТИЙ СОЮЗ

Німеччина, Австро –
Угорщина, Італія

АНТАНТА

Франція,
Англія, Росія

1. Встановлення світового панування.
2. Загарбання чужих територій.
3. Встановлення контролю за ринками збуту та джерелами сировини.
4. Послаблення народних виступів за соціальне та національне визволення.
5. Знешкодження опозиційних політичних сил.

Ринок збуту -

в широкому сенсі - будь-який економічний простір для пропозиції товарів і послуг, що є кінцевою метою господарської діяльності підприємства.

**Трудові ресурси —
це частина працездатного
населення: чоловіки віком від 16
до 65 років та жінки віком від 16
до 60 років.**

Джерела сировини – це природні або інші матеріали, які економічно вигідно переробляти в готову продукцію

Антанта

На міжнародній арені виставляла себе захисником слов'янських народів

Прагнула завершити справу російських царів, об'єднати всі землі Київської Русі під своєю зверхністю

Намагалась оволодіти Галичиною, Буковиною, Закарпаттям. Загарбання цих земель переслідувало мету придушити гніздо «мазепинства», яке поширювало свій вплив на Наддніпрянську Україну

Вістря наступу російської армії було спрямоване в Галичину

Троїстий союз

Зазіхала на Волинь і Поділля

Напередодні війни австрійський імператор обіцяв українським політичним діячам, що на українських землях Австро-Угорщини і відторгнутих від Росії буде створено окрему адміністративну одиницю з широкими автономними правами під зверхністю Австро-Угорщини

ТЕРИТОРІАЛЬНІ ЗАЗІХАННЯ ВОРОГУЮЧИХ СТОРІН НАПЕРЕДОДНІ ВІЙНИ І УКРАЇНА

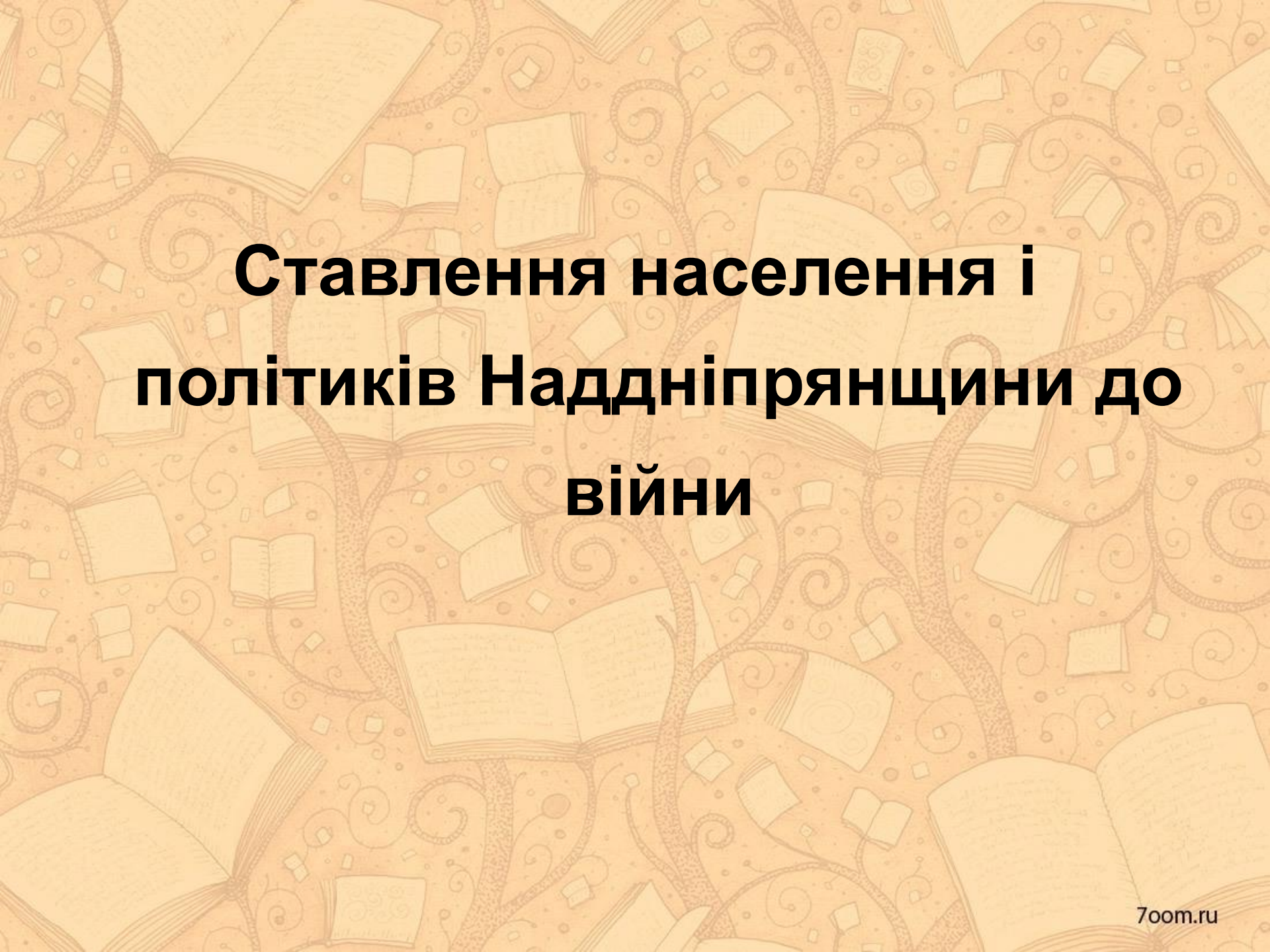

**Із записів німецького
публіциста Пауля Рорбаха**

**«Хто володіє Києвом, той має
ключ від Росії».**

The background is a repeating pattern of stylized books and scrolls in a light beige or tan color. The books are depicted in various orientations, some open and some closed, with visible pages and spines. The scrolls are intertwined with the books, creating a dense, textured effect. The overall aesthetic is that of a library or a collection of historical documents.

Ставлення населення і політиків Наддніпрянщини до війни

Українські політичні сили Наддніпрянщини

Назва	Характеристика
Товариство українських поступовців (ТУП)	Закликали до підтримки Російської імперії, сподіваючись на надання Україні автономії в майбутньому; пізніше перейшли на позиції нейтралітету
Українська соціал-демократична робітнича партія (УСДРП)	Розкол у партії: група на чолі із С. Петлюрою виступила на боці Російської імперії; група на чолі з В. Винниченком засудила війну та відстоювала ідею автономії України
Карпато-Руський визвольний комітет	Створений у Києві емігрантами з Галичини; виступав за возз'єднання всіх українських земель у складі Російської імперії, поширював серед галичан заклики зустрічати російські війська як визволителів
Комітет Південно-Західного фронту Всеросійського союзу земств і міст	Створений із метою підтримки російської армії; членами комітету були відомі представники українського національного руху — А. Вязлов, Д. Дорошенко, А. Ніковський

Назва	ГУР	СВУ
Дата заснування	1 серпня 1914 р.	4 серпня 1914 р.
Лідери	К. Левицький М. Павлик М. Ганкевич	А. Жук Д. Донцов В. Дорошенко

Головна Українська Рада (ГУР) —
міжпартійна організація,
засновниками якої були
Українські національно-
демократична, радикальна,
соціал-демократична партії.
Координаційний центр захисту
інтересів українців Австро-
Угорщини

Кость Левицкий

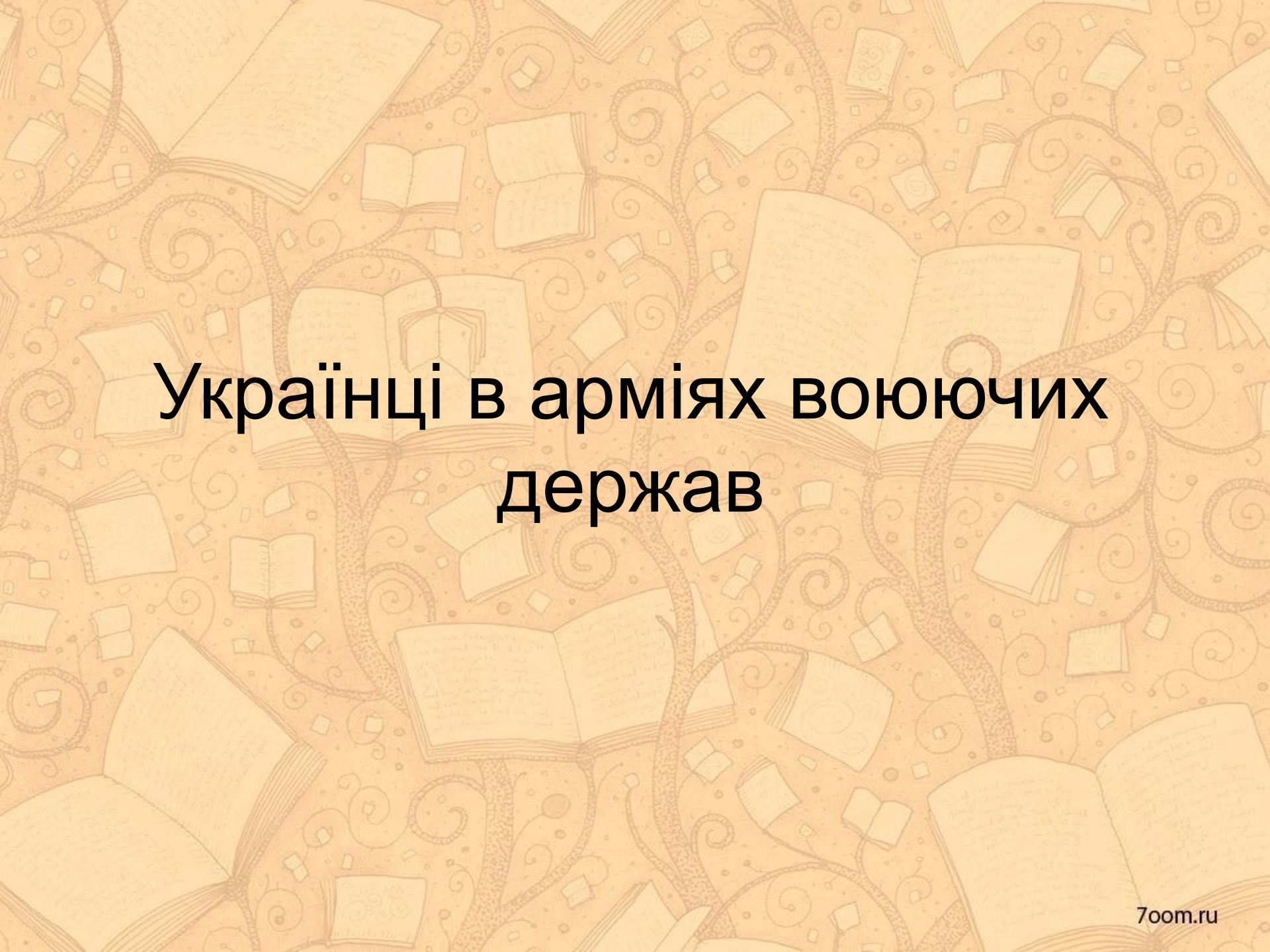
**Союз визволення
України (СВУ) — політична
організація, утворена у Східній
Галичині, головною метою якої
було проголошення
самостійності та соборності
України.**

**Дмитро
Донцов**

Назва	ГУР	СВУ
Програмові засади	<ul style="list-style-type: none"> • Посідали антиросійську позицію. • Підтримка австрійського уряду у війні. • Активна участь у формуванні військових підрозділів УСС. • Виступали за утворення незалежної Української держави	<ul style="list-style-type: none"> • Утворення самостійної Української держави. • Утвердження демократичного устрою, надання рівних прав і свобод представникам усіх національностей. • Співпраця з урядами Німеччини та Австро- Угорщини

The background is a repeating pattern of stylized, light brown illustrations of open books, closed books, and scrolls, interspersed with decorative swirls and floral motifs. The overall color palette is warm and monochromatic, ranging from light beige to a slightly darker tan.

Українці в арміях воюючих держав

Національне військово-формування - сукупність військових об'єднань та органів управління ними, мають постійну чи тимчасову організацію, оснащені зброєю та бойовою технікою і призначені для захисту національних інтересів.

**Легіон Українських січових
стрільців — українська
військова частина у складі
австрійської армії, що діяла на
російському фронті
1914–1918 рр.**

**Василь
Вишиваний
(Вільгельм
Габсбург)
Полковник
Легіону
Українських
Січових
Стрільців**

**Коссак
Григорій,
комендант УСС,
полковник,
Начальний
комендант УГА**

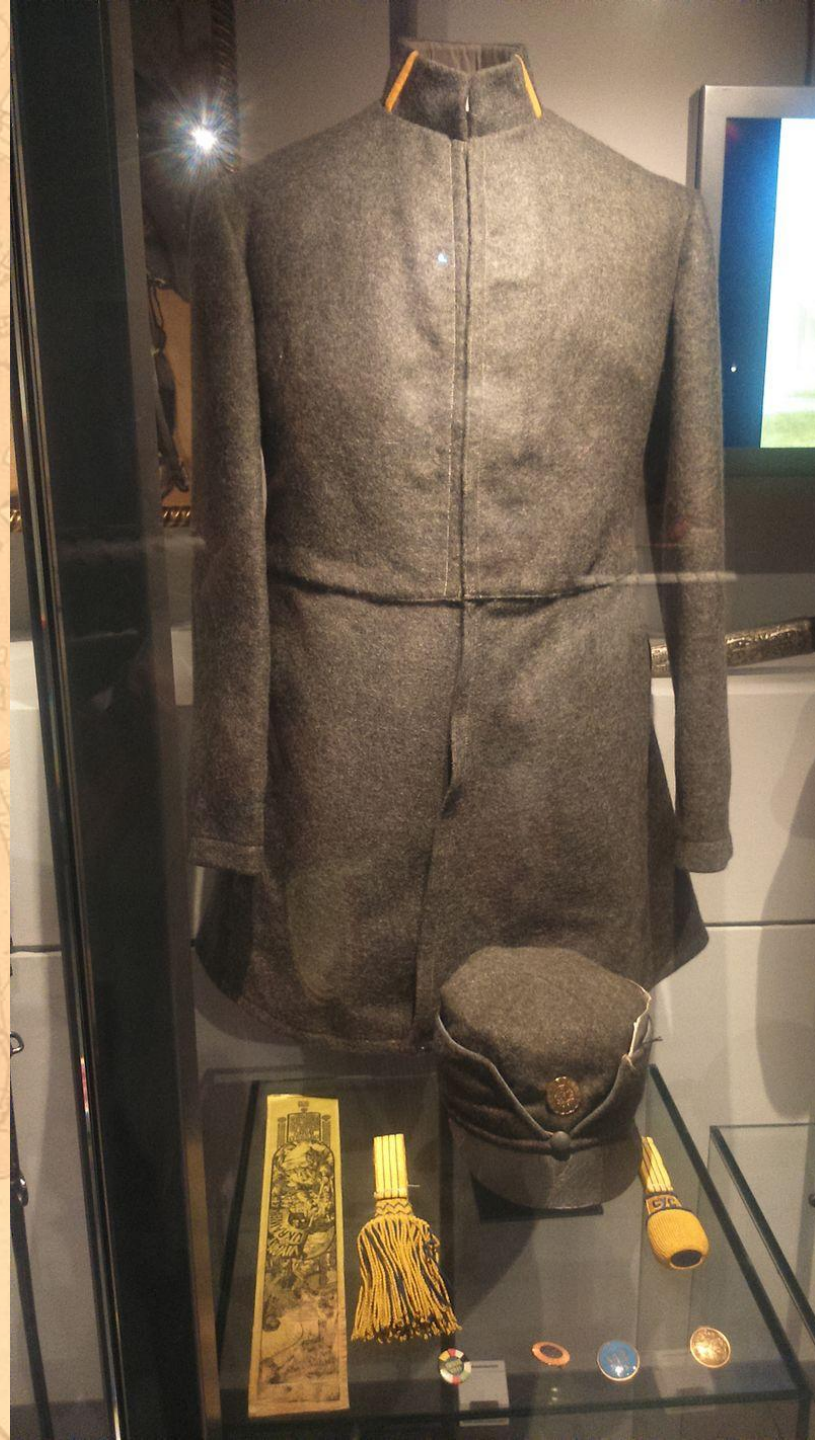

**Михайло
Галуцинський,
Комендант
Легіону УСС,
віце-
маршал сенату
Польської
Республіки.**

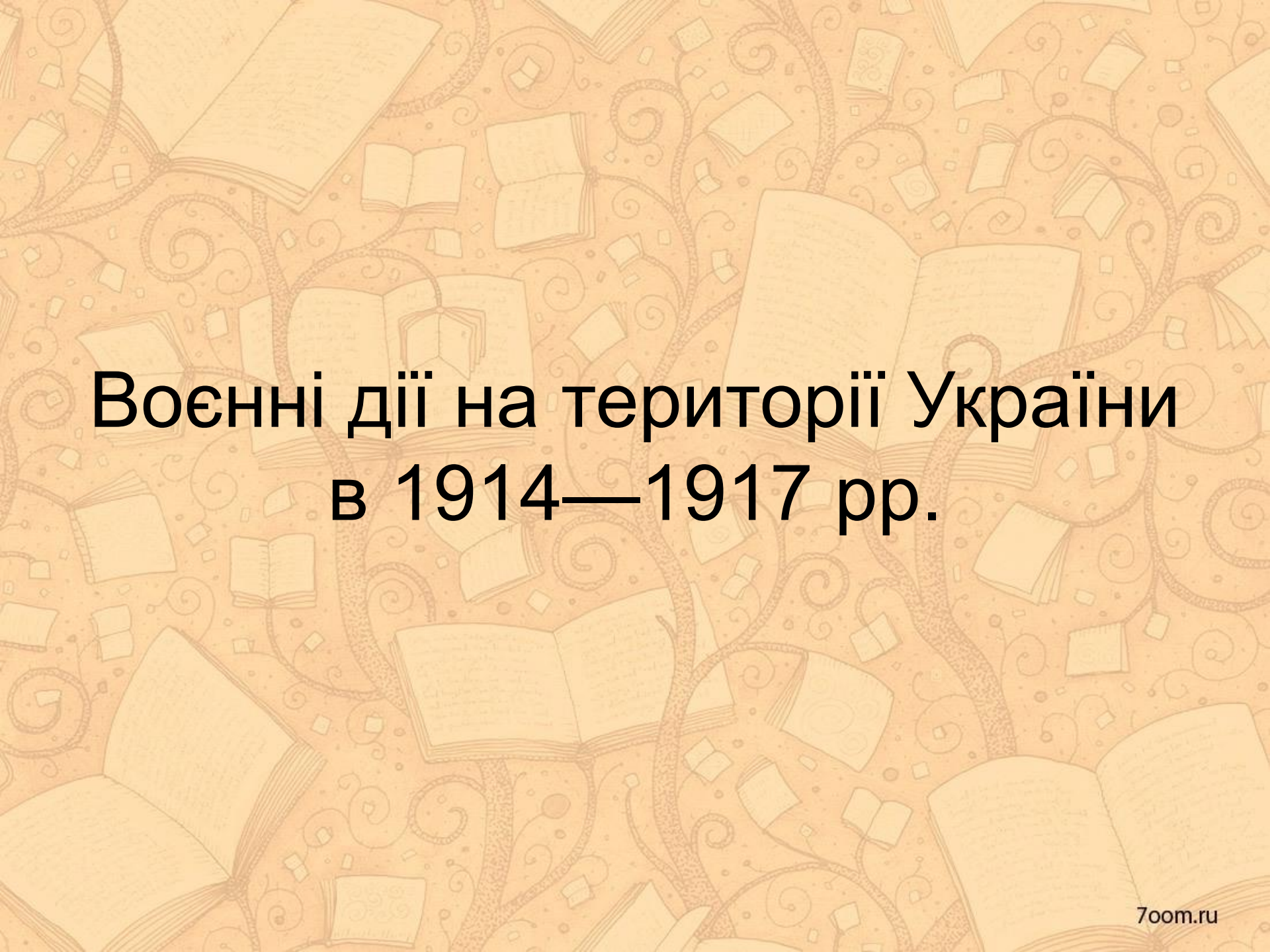

**Жупан з
прототипу
форми
Українських
січових
стрільців**

The background is a repeating pattern of stylized, light-brown illustrations of open books, closed books, and scrolls, set against a textured, golden-brown background. The books are depicted in various orientations, some open to show pages, and are interspersed with decorative scrollwork and smaller book icons.

Воєнні дії на території України в 1914—1917 рр.

Воєнні дії на території України у 1914—1917 рр.

Дата	Подія. Результат
Серпень–вересень 1914 р.	Галицька битва. Захоплення російською армією Галичини, Буковини, частини Карпат
Кінець 1914 — початок 1915 рр.	Позиційна війна на Східному фронті
Березень 1915 р.	Взяття російською армією Перемишля
Квітень 1915 р.	Контрнаступ німецько-австрійських військ у Галичині. Відступ російської армії. Польща, Західна Україна, Західна Білорусь, частина Прибалтики опинилися під контролем Німеччини
Квітень–травень 1915 р.	Запеклі бої УСС із російськими військами на горі Маківка в Карпатах. Відступ російських військ по всій лінії фронту
Осінь 1915 р.	Російська армія залишила Польщу, Литву, Буковину, Східну Галичину, частину Латвії та Білорусії, п'ять повітів Волині

Кінець 1915 — початок 1916 рр.	Стабілізація фронту. Позиційна війна
Травень—червень 1916 р.	Брусиловський прорив, наступ російських військ на Південно-Західному фронті під командуванням генерала О. Брусилова, прорив австрійської лінії фронту, захоплення російськими військами Східної Галичини, Буковини, Волині. Лінія фронту залишалась незмінною до літа 1917 р.
Весна—літо 1916 р.	Контрнаступ німецьких військ. Зупинення просування російської армії
Серпень—вересень 1916 р.	Битва УСС із російськими військами в районі гори Лисоня під Бережанами
Червень 1917 р.	Невдалий наступ російської армії на львівському напрямі. Витіснення російських військ із Галичини, Буковини. Стабілізація фронту до укладення Брест-Литовського мирного договору між РСФРР і Німеччиною (3 березня 1918 р.)

Окупаційний режим— зайняття збройними силами однієї держави частини або всієї території іншої держави без отримання суверенних прав на неї.

**Генерал-губернаторство —
в Російській
імперії у 1775—1917 роках
велика адміністративно-
територіальна одиниця, до
складу якої входила одна або
кілька губерній.**

Галицько-Буковинське генерал-губернаторство — тимчасова адміністративно-територіальна одиниця, створена урядом Російської імперії наприкінці 1914 року на завойованих російськими військами землях Галичини, Буковини і Подільня з центром у місті Чернівці.

Позиційна війна — війна, в якій збройна боротьба ведеться переважно на суцільних, відносно стабільних фронтах. Як правило, характеризується високою щільністю військ і розвиненим інженерним забезпеченням позицій.

Бойовий шлях Легіону Українських січових стрільців

- Кінець серпня 1914 р. Формування першої (Дмитро Вітовський) і другої (Ераст Коник) сотні у м. Львів
- 30 серпня 1914 р. Передислокація легіону УСС до м. Стрий
- 3 вересня 1914 р. Складення січовиками присяги
- Початок вересня 1914 р. Передислокація січовиків до с. Страбичово і с. Горонда
- 28 вересня 1914 р. Перші бої січовиків на Ужоцькому і Верецькому перевалах
- Вересень 1914 р. Дії партизанських двадцятки січовиків у Карпатах

- Жовтень 1914 р. Участь УСС у контрнаступі австрійських військ
- Грудень 1914 - січень 1915 рр. Охоронно-розвідувальна служба на Карпатських перевалах
- Січень 1915 р. Участь УСС в австро-німецькому наступі в Карпатах
- 29 квітня - 2 травня 1915 р. Бій на горі Маківка
- 30 травня - 1 червня 1915 р. Бої біля м. Болехів
- Кінець червня 1915 р. Бої за м. Галич
- 28 серпня - 2 вересня 1915 р. Бої стрільців у межиріччі рік Серет і Стрипа
- 10 жовтня - 3 листопада 1915 р. Бій біля с. Семиківці

- Грудень 1915 р. Переформування куренів УСС у полк
- 17 серпня 1916 р. Поразка полку УСС біля с. Потутори, стрільці не змогли стримати російського наступу
- Серпень 1916 р. Наказ про розформування полку і створення на його основі двох куренів - бойового і резервного
- Вересень 1916 р. Розгром УСС біля м. Бережани (г. Лисоня). Із полку залишилося 150 осіб
- Вересень 1916 р. - лютий 1917 р. Період переформування і поповнення підрозділів стрільців.

Культурно-освітня діяльність стрільців на Волині

- Лютий 1917 р. Повернення стрільців на фронт під командуванням Ф. Кікалля
- Червень - липень 1917 р. Бій біля с. Конюхи теперішньої Тернопільської області
- Липень 1917 р. Похід до ріки Збруч
- Січень - листопад 1918 р. Похід на Правобережжя. Бій з більшовиками біля м. Херсон і м. Олександрівськ. Участь у німецько-австрійській окупації. Повернення на Буковину

Домашнє завдання

п.10, 11, 12, конспект

Підготувати календар:

**УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ
ВІЙНИ** (1 рік на вибір з 1914 по 1917 рр.)